

عنوان :

نقش تصویر سازی در آموزش به کودکان ۳ تا ۷ سال
(پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی)

رشته :

گرافیک – گرافیک

استاد راهنما :

زهرا زهتاب

تهیه کننده :

بیتابهی

زمستان ۹۳

فهرست

۱	چکیده
۲	مقدمه
۴	فصل اول: کلیات
۴	مبحث اول: وسایل آموزشی
۴	مبحث دوم: انگیزه
۵	مبحث سوم: یادگیری
۶	مبحث چهارم: راهبردهای یادگیری
۷	فصل دوم: تصویر سازی
۷	تعریف
۸	تاریخچه تصویر سازی
۸	مبحث اول: تاریخچه تصویر سازی در جهان
۹	مبحث دوم: تاریخچه تصویر سازی در ایران
۱۰	مبحث سوم: پیدایش تصویر سازی گرافیکی در غرب:
۱۲	فصل سوم: روش های تصویر گری
۱۲	تصویر گری
۱۲	مبحث اول: کلاژ
۱۳	مبحث دوم: تصویر سازی چند بعدی (Layers)
۱۳	مبحث سوم: تصویر های کارتونی (Whimsy)
۱۴	مبحث چهارم: تصویر های فرهنگی و قومی (Ethnic)
۱۴	مبحث پنجم: بافت و ترکیب بندی (Textuer)
۱۵	مبحث ششم: حاشیه و قاب بندی تزئینی (and panels Border)
۱۵	مبحث هفتم: ژرفانمایی و پرسپکتیو (ShapePerspective)
۱۷	فصل چهارم: کاربرد الفبای فارسی و روش های یادگیری
۱۷	مبحث اول: ویژگی های الفبای فارسی
۱۷	مبحث دوم: تاریخچه الفبای فارسی
۱۸	مبحث سوم: دگرگونی الفبای فارسی

۱۸	مبحث چهارم : روش آموزش الفبای فارسی
۲۴	فصل پنجم : بررسی تصویرگری کودک
۲۵	مبحث اول: کاربردهای تصویرسازی
۲۷	مبحث دوم: ارزنده سازی شخص اصلی در تصویرسازی کودک:
۲۸	مبحث سوم: اثرات کاربرد تصویرسازی بر کودکان
۲۹	مبحث چهارم: کارکردها و اهداف تربیتی تصویرسازی:
۳۰	مبحث پنجم : کتب آموزشی
۳۳	مبحث ششم: تحلیل روانشناختی تصویرسازی کودکان
۳۵	مبحث هفتم: نقاشی کودک بیانگر شخصیت درونی
۳۷	مبحث هشتم : نقاشی و زندگی عاطفی کودک:
۳۸	۱-خط:
۴۰	۲- فضا:
۴۱	۳- جهت نقاشی:
۴۲	۴- حرکت :
۴۳	۵- پرسپکتیو:
۴۳	مبحث نهم : معانی رمزی عناصر در نقاشی کودک:
۴۶	مبحث دهم : تصویر سازی برای گروه های سنی کودکان
۴۷	۱- گروه سنی یک تا سه سال
۴۷	۲- کودکان گروه سنی چهار تا شش سال
۴۷	۳- کودکان گروه سنی هفت تا نه سال
۴۸	مبحث یازدهم : تصویر آموزشی چیست؟
۴۸	۱- کاربرد تصویر در آموزش
۴۹	۲- مشخصات تصویرگر خوب
۵۰	۳- تفاوت های تصویرگری و نقاشی
۵۱	۴- اصول و معیارهای تصویرگری
۵۱	۵- هماهنگی تصویر با متن
۵۲	فصل ششم : فرایند تاثیر گذاری تصویرگری بر یادگیری
۵۲	مبحث اول : فرایند روانی تصویر سازی

۵۴	۱- شخصیت پردازی
۵۴	۲- استفاده از تخیل
۵۴	۳- توجه به ویژگی و نیازهای مخاطب(گروه سنی)
۵۵	۴- تکنیک و ابزار کار
۵۶	۵- صفحه آرایی
۵۷	۶- میزان توجه به انتقال مطالب
۵۸	۷- سبک
۵۹	مبحث دوم : جهت تصویر یا زاویه دید
۶۰	مبحث سوم : تعیین اندازه تصاویر
۶۲	مبحث چهارم : تعادل در صفحه
۶۲	مبحث پنجم : قواعد صفحه آرایی
۶۳	مبحث ششم : رنگ
۶۳	مبحث هفتم : تیترو سوتیترو
۶۴	مبحث هشتم : حروف
۶۵	فصل هفتم-نتیجه گیری
۶۹	منابع
۷۱	کارهای عملی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مطالعه ی توصیفی ویژگی ها و کیفیت های بصری تصویر و اهمیت آن در آموزش انجام شده است . در این پژوهش به اهمیت استفاده از تصاویر به عنوان وسایل کمک آموزشی و به طور کل اهمیت تصاویر در آموزش پرداخته شده است .استفاده از تصاویر به عنوان وسایل کمک آموزشی در آموزش الفبای فارسی به درک عمیق تر مطالب کمک می نماید. در این پژوهش سعی شده است تا با بررسی روش های تصویر گری و روانشناسی کودکان و اهمیت تصاویر در کتاب های آموزشی مخصوصا کاربرد آن در آموزش الفبا نشان داده شود که آنها به فهم ودرک مفاهیم انتزاعی و آموزشی اثربخش یاری می رسانند و سبب لذت بخش تر و جذاب تر شدن آموزش می گردند . روش تحقیق حاضر بنیادی و نظری و روش گردآوری اطلاعات کتابخانه ای بود. این پژوهش در پی یافتن پاسخی برای این است که تصاویر چه کمکی به کیفیت آموزش می نمایند مهم ترین نتایج حاصله عبارتند از این بود که تصاویر با کاربرست طراحی و رنگ جذاب و آشکارسازی و شفاف سازی محتوای آموزشی سبب بهبود و افزایش کیفیت آموزش می شوند .

کلید واژه :تصویر ، تصویرسازی، آموزش ، الفبای فارسی، تصویرگری. کتاب آموزشی

مقدمه

نیاز انسان برای «بیان» در قالب های گوناگون شکل می گیرد. از جمله نیاز انسان برای «بیان» از طریق واژه ها «شعر» به وسیله صوت «موسیقی» توسط حرکات ریتمیک «رقص» و از راه تصویر (طراحی و نقاشی). امروزه نیز با وجودی که وسایل ارتباط زیادی، افزون بر طراحی در دسترس انسان معاصر قرار گرفته است.

نیاز بیان از طریق تصویر حرف اول را می زند نیازها و علایق دانش آموزان در گروههای سنی متفاوت با هم فرق دارند. شناخت ویژگی های روان شناختی کودک و علاقه مندی های او از نخستین اصول تصویرگری به شمار می رود. امروزه کتابهای کودکان یکی از وسایل ارتباط جمعی برای آنان محسوب می شود که در انواع متعدد آموزشی، هنری، فرهنگی و غیره کودک با آن سروکار دارد.

استفاده از تصویر در آموزش برای یادگیری هرچه بهتر مطالب سالهاست که مورد استفاده قرار میگیرد و تاثیر خود را در یادگیری عمیق دانش آموزان گذاشته است.

استفاده از تصویر در آموزش بدین معنی است که ما درس ها را از حالت اتنزاعی و شنوایی مفرط خارج کنیم و حواس بیشتری از کودکان را مورد درگیری قرار دهیم.

چون کودکان در سنین عینی گرایی هستند یعنی باید بک چیز را ببینند تا بتوانند درک درستی نسبت به آن داشته باشند. مسوولان آموزش باید تدابیری بیاندیشند تا از حواس پرتی کودکان جلوگیری و تمرکز حواس آنان را بر مطلب مورد نظر جلب کنند و یادگیری عمیقی در بچه ها ایجاد کنند.

استفاده از تصویر در آموزش مطالب درسی باعث میشود که از شیوه گویندگی و شنوندگی فاصله بگیریم، یعنی اینکه معلم مطالب را بیان کند و دانش آموز تنها شنونده مطلب باشد و این قضیه مهم نباشد که دانش آموز چقدر و چطور مطلب را یاد گرفته است.

هنر تصویرگری در کتاب کودکان از اهمیت بالایی برخوردار است به همین دلیل اصالت و زیبایی تصاویر را باید به خاطر داشت زیرا در این نوع کتاب ها تصویر بیشتر از متن در تربیت ذوق و حس زیباپسندی خوانندگان موثر واقع می شود. به دلیل حس بصری نیرومند که در وجود کودکان نهفته است آنان در ارتباط با محیط پیرامون خود بیشتر به فرم و صورت اشیا توجه دارند از این رو مفاهیم آموزش اگر بخواهند روی دانش آموزان خردسال تاثیر مطلوبی داشته باشند باید قبل از هر چیز حس بصری او را تحریک نمایند. بهره گیری از تصویر، ضمن تحریک حس بینایی، موجب بروز انگیزه ی بیشتر برای یادگیری و عینی کردن پدیده ها و فرایندها و نیز سبب تسریع دریادگیری می شود. پژوهش های زیادی نشان داده اند که تصاویر بیش از کلمات توجه را جلب می کنند. این تحقیقات همچنین نشان داده اند که کودکان تصاویر را مانند کلمات می خوانند و برای خودشان مفهوم می آفرینند به همین منظور در کتابهای آموزشی یا علمی سعی میشه تصاویر بیشترین شباهت رو به واقعیت داشته باشند و از تصاویر آموزشی زیبا و پرکار که ارزش آموزشی کمتری دارند استفاده نکرد.

کودکان در مقایسه با بزرگسالان احساسی ترند و از طریق تصویر راحتتر از مطالعه و درک مطالب پیام پذیری دارند. تصاویر آموزشی، ممکن است برای آموزش مفاهیم، کنش ها، مهارت ها، فرایندها، رابطه ها، پدیده ها،

رخدادها، اجزای یک شیء، ابعاد (دوبعدی، سه بعدی)، افعال، حالت ها، شباهت ها، تفاوت ها، تضادها (روشنایی، تاریکی...) مقایسه ها (بلند، بلندتر، بلندترین...) شخصیت ها، بازآفرینی احساس، انتقادات، اندازه ها، کشف ها، اشکال، احجام، روابط فضایی، موضوعات مجرد، داستان سازی، سنجش تاریخی و گذر زمان و یا تغییرات و دگرگونی ها استفاده شود. نوع تصویر متأثر از محتوای ماده ی آموزشی و تعامل و توافق تصویرگر با متخصص آموزشی است جذاب و دلنشین ساختن اثر، برای توجه هرچه بیشتر خواننده کمک به درک بیشتر مفاهیم، حقایق، فرایندها و مهارتها می کندهمچنین برانگیختن کنجکاوی فراگیر در جهت درک رابطه های میان اجزای هر تصویر و رابطه های میان نوشته و تصویر نیز یکی دیگر از موارد قابل توجه می باشد